Journal of Academic Surindra Rajabhat : Vol. 4 No. 2 (2026) : May- August : Article ID: e3591
วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ : ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (2569) : พฤษภาคม-สิงหาคม ISSN 2822-0870 (Print) ISSN 2822-0889 (Online)

ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office

ปัณณ์ติยา เงางาม[1*], เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม[2], และ อัครชัย ทับสกุล[3]

Panthiya Ngaongam[1], Charoenwit Sompongtham[2], and Akarachai Tubsakul[3]

[1-3]คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี; Faculty of Education Ratchathani University, Thailand

*Corresponding Author; e-mail : Makhaimuk@gmail.com

DOI : 10.65205/jasrru.2026.e3591

Received : April 7, 2026; **Revised :** May 25, 2026; **Accepted :** May 29, 2026

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา 14 คน และข้าราชการครู 177 คน รวมทั้งสิ้น 191 คน ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรและใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .22 - .70 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .88 และแบบสอบถามความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) อยู่ระหว่าง .22 - .74 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .87 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐานการวิจัย ได้แก่ สถิติวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสถิติวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (X) โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการเป็นผู้นำที่เสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัล (X_3), มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน (X_5), ด้านการสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมืองดิจิทัล (X_1), ด้านการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_2) และด้านการออกแบบเชิงระบบ (X_4) ตามลำดับ

2. ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ (Y) โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Y_1), มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรครูและนักเรียน (Y_2) และด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย (Y_3) ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (X) ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียน

Citation : Ngaongam., P., Sompongtham., S., & Tubsakul., A. (2026). Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

อัจฉริยะ (Y) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ได้ดีที่สุดจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน (X_5), ด้านการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_2) และด้านการออกแบบเชิงระบบ (X_4) ตามลำดับ โดยมีอำนาจพยากรณ์ได้ร้อยละ 74.30 มีสมการการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

$$Y' = 1.602 + 0.244(X_5) + 0.230(X_2) + 0.138(X_4)$$

$$Z' = 0.367(Z_{X5}) + 0.347(Z_{X2}) + 0.202(Z_{X4})$$

คำสำคัญ (Keywords) : ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัล, ผู้บริหารสถานศึกษา, โรงเรียนอัจฉริยะ

Abstract

This research aimed to study: 1) the Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era, 2) the Organization Regarding Smart School, and 3) the Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School. The sample consisted of 191 respondents in Consortium 4 Sisamrong under the Secondary Educational Service Area Office Surin, including 14 school administrators and 177 teachers. The sample size was determined proportionally to the population, and stratified random sampling was employed. The research instrument was a 5–level rating scale questionnaire. The item discrimination (r) for each item on digital academic leadership for school administrators and the Organization Regarding Smart School ranged from .22 to .70 and .22 to .74, respectively, and the reliability coefficients were .88 and .87, respectively. The statistics used for analysis included the mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression.

The research results were as follows:

1. Overall, the digital academic leadership of school administrators (X) was at a high level. The aspects ranked from highest to lowest included leadership in promoting digital capacity and culture (X_3), building collaborative learning networks (X_5), supporting equity and digital citizenship (X_1), digital vision planning (X_2), and system design (X_4), respectively.

2. Overall, smart schools (Y) and their aspects were rated, ranked from highest to lowest, including management using digital technology (Y_1), development of digital skills for teachers and students (Y_2), and modern media and technological innovation (Y_3), respectively.

3. The digital academic leadership of school administrators (X) affecting smart schools (Y) was statistically significant at the .01 level. Three variables best predicted smart schools, including collaborative learning networks (X_5), digital vision planning (X_2), and system design (X_4), with a predictive power of 74.30 percent. The predictive equations in the form of raw scores and standard scores were as follows:

Citation : ปัณณ์ติยา เงางาม, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, และ อัครชัย ทับสกุล. (2569). ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

$$Y' = 1.602 + 0.244(X_5) + 0.230(X_2) + 0.138(X_4)$$

$$Z' = 0.367(Z_{X5}) + 0.347(Z_{X2}) + 0.202(Z_{X4})$$

Keywords : Digital Academic Leadership, School Administrators, Smart Schools

บทนำ (Introduction)

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ภายใต้บริบทของระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัลที่มีพลวัตสูง จำเป็นต้องมุ่งพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่มีบทบาทต่อความสำเร็จของสถานศึกษาในการบริหารจัดการเพื่อบรรลุเป้าหมายทางการศึกษา โดยสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ (International Society for Technology in Education: ISTE, 2018) ได้กำหนดมาตรฐานภาวะผู้นำที่มุ่งเน้นการส่งเสริมความเสมอภาค การเป็นพลเมืองดิจิทัล และการกำหนดวิสัยทัศน์เพื่อสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้เชิงบวก ขณะเดียวกัน แนวคิดโรงเรียนอัจฉริยะ (Smart School) ได้รับการพัฒนาเพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ผ่านการบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล (Johnson et al., 2016) ซึ่งสะท้อนถึงแนวโน้มสำคัญของการจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน

ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงดิจิทัล การจัดสรรทรัพยากรเทคโนโลยี การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาชีพ ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมแบบ VUCA ที่มีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยส่วนใหญ่ยังมุ่งศึกษาระดับหรือความสัมพันธ์ของตัวแปรเป็นหลัก ขณะที่การศึกษาเชิงประจักษ์ที่มุ่งวิเคราะห์อิทธิพลเชิงพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะตามกรอบแนวคิดของ Argyris and Ransbotham (2016) ยังมีอยู่อย่างจำกัด โดยเฉพาะในบริบทของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ห่างไกล ซึ่งมีข้อจำกัดด้านทรัพยากร เทคโนโลยี และศักยภาพบุคลากรที่แตกต่างจากบริบทเมือง ส่งผลให้การพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะยังเผชิญกับความท้าทายทั้งด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล ที่ต้องเผชิญกับสภาพแวดล้อมแบบ VUCA ซึ่งมีความผันผวน ไม่แน่นอน ซับซ้อน และคลุมเครือ

ในบริบทของสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษาในอำเภอศีขรภูมิและอำเภอสำโรงทาบ จำนวน 12 แห่ง พบว่ายังมีข้อจำกัดในการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ จากรายงานผลการดำเนินงาน (2567) ระบุว่า ครูและบุคลากรบางส่วนยังขาดทักษะดิจิทัล อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่ทันสมัย และงบประมาณด้านเทคโนโลยีไม่เพียงพอ ส่งผลให้นักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีได้ไม่ทั่วถึง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์เชิงอิทธิพลเชิงพยากรณ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลกับความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะในบริบทของสหวิทยาเขตนี้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสะท้อนถึงช่องว่างทางวิชาการที่ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติม

Citation : Ngaongam., P., Sompongtham., S., & Tubsakul., A. (2026). Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาระดับความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ และวิเคราะห์อิทธิพลเชิงพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน เพื่ออธิบายความสามารถในการพยากรณ์ของตัวแปร ผลการวิจัยที่ได้จะเป็นสารสนเทศสำคัญในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนโยบาย การบริหารสถานศึกษา และการยกระดับโรงเรียนสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
2. เพื่อศึกษาความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
3. เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลพยากรณ์ของภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

การทบทวนวรรณกรรม (Literature Review)

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัล

ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลเป็นแนวคิดที่พัฒนาต่อยอดจากภาวะผู้นำทางวิชาการแบบดั้งเดิม โดยมุ่งเน้นบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี สมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ (International Society for Technology in Education: ISTE, 2018) ได้กำหนดมาตรฐานสำหรับผู้นำทางการศึกษาในยุคดิจิทัล โดยประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมืองดิจิทัล 2) การกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล 3) การเสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัล 4) การออกแบบเชิงระบบ และ 5) การเรียนรู้ร่วมกัน

องค์ประกอบดังกล่าวสะท้อนบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง และผู้นำด้านเทคโนโลยี ที่สามารถบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ากับกระบวนการบริหารและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษา การส่งเสริมศักยภาพของครูและบุคลากร ตลอดจนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ

ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ (Smart School) เป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่

Citation : ปัณณ์ติยา เงางาม, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, และ อัครชัย ทับสกุล. (2569). ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล Argyris and Ransbotham (2016) อธิบายว่า โรงเรียนอัจฉริยะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่สามารถพัฒนาและปรับตัวได้อย่างต่อเนื่อง โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้เชิงลึกแบบวงรอบคู่ (Double-loop learning) ซึ่งไม่ได้มุ่งเพียงการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า แต่รวมถึงการสะท้อนคิด ทบทวน และปรับเปลี่ยนทั้งวิธีปฏิบัติและกรอบแนวคิดขององค์กรให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ แนวคิดดังกล่าวแตกต่างจากการเรียนรู้แบบวงรอบเดียว (Single-loop learning) ที่มุ่งเพียงปรับปรุงวิธีปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดิม โดยไม่ได้ตั้งคำถามต่อแนวคิดหรือระบบงานที่ใช้อยู่ ขณะที่การเรียนรู้แบบวงรอบคู่จะเน้นการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาและการปรับเปลี่ยนนโยบาย วิธีดำเนินงาน หรือกรอบความคิดขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ในบริบทของโรงเรียนอัจฉริยะ กระบวนการเรียนรู้เชิงลึกดังกล่าวมีความเชื่อมโยงกับองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งต้องอาศัยการปรับปรุงระบบงานและการใช้ข้อมูลสารสนเทศอย่างต่อเนื่อง 2) การพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากร ซึ่งต้องอาศัยการเรียนรู้และพัฒนาสมรรถนะใหม่ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และ 3) การใช้สื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ แนวคิดของ Sammons et al. (1995) และจารุวัจน์ สองเมือง (2559) ยังสนับสนุนว่าการพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพจำเป็นต้องอาศัยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาบุคลากร และการสร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะจึงสะท้อนถึงผลลัพธ์ของการบูรณาการเทคโนโลยี นวัตกรรม และการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารทรัพยากรที่เหมาะสม และการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลกับความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ

แนวคิดของ ISTE (2018) อธิบายว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องมีบทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ และสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและเท่าเทียม ซึ่งไม่ใช่เพียงการบริหารงานทั่วไป แต่เป็นการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของ Argyris and Ransbotham (2016) ที่อธิบายว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้เชิงลึกแบบวงรอบคู่ เพื่อให้บุคลากรสามารถสะท้อนคิด ปรับเปลี่ยนวิธีปฏิบัติ และพัฒนากรอบแนวคิดขององค์กรให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัยกำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลไว้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมืองดิจิทัล 2) การกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล 3) การเสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัล 4) การออกแบบเชิงระบบ และ 5) การเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งแต่ละองค์ประกอบล้วนมีความเชื่อมโยงกับการพัฒนาความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ กล่าวคือ การสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมืองดิจิทัลช่วยส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและปลอดภัย การกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัลช่วยกำหนดทิศทางการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี การเสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัลช่วยพัฒนาทักษะและทัศนคติของบุคลากร การออกแบบเชิงระบบช่วยให้การบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีเกิดประสิทธิภาพสูงสุด และการเรียนรู้ร่วมกันช่วยสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และส่งเสริมการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง

Citation : Ngaongam., P., Sompongtham., S., & Tubsakul., A. (2026). Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

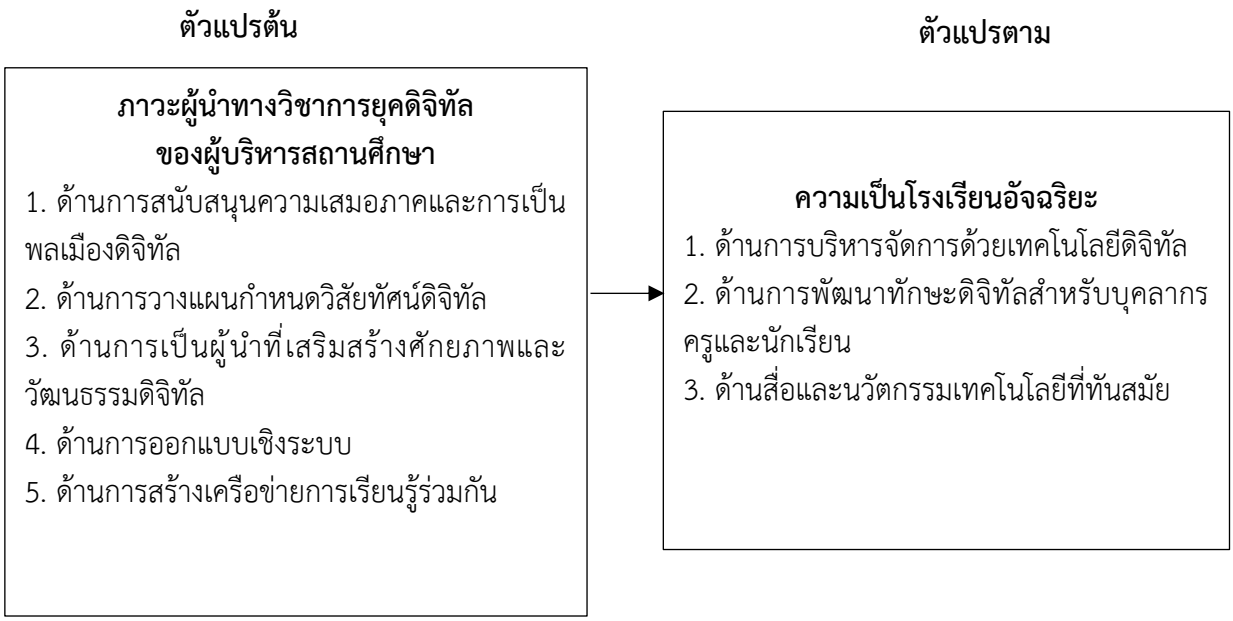
ในส่วนของความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรครูและนักเรียน และ 3) การใช้สื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าวมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับบทบาทภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

ความสัมพันธ์ดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลจะสามารถส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี พัฒนาศักยภาพของบุคลากร และสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ร่วมกัน อันนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม จากการสืบค้นงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่ยังมุ่งศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำดิจิทัลหรือความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะในลักษณะเชิงพรรณนา ขณะที่การศึกษาความสัมพันธ์เชิงพยากรณ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองในบริบทของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษายังมีอยู่อย่างจำกัด ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ เพื่ออธิบายว่าภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลสามารถพยากรณ์และสนับสนุนการพัฒนาสถานศึกษาไปสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ

กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ซึ่งภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัล ตามแนวคิดของสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ มาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (International Society for Technology in Education) (2018) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมืองดิจิทัล 2) ด้านการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล 3) ด้านการเป็นผู้นำที่เสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัล 4) ด้านการออกแบบเชิงระบบ และ 5) ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน และผู้วิจัยได้ศึกษาองค์ประกอบความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ตามแนวคิดของ Argyris and Ransbotham (2016) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล 2) ด้านการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรครูและนักเรียน และ 3) ด้านสื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัย จากรายละเอียดดังที่กล่าวมาสามารถนำเสนอกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

Citation : ปัณณ์ติยา เงางาม, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, และ อัครชัย ทับสกุล. (2569). ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำนวน 12 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 380 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 28 คน และข้าราชการครู 352 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 191 คน จากประชากร 380 คน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดสถานศึกษา 4 ขนาด ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละชั้นภูมิ ได้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน และข้าราชการครู จำนวน 177 คน รวมทั้งสิ้น 191 คน ดังตารางที่ 1

Citation : Ngaongam., P., Sompongtham., S., & Tubsakul., A. (2026). Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ขนาดสถานศึกษา สหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	รวม	ผู้บริหาร	ข้าราชการครู	รวม
โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	5	114	119	3	57	60
โรงเรียนขนาดใหญ่	4	68	72	2	34	36
โรงเรียนขนาดกลาง	18	160	178	9	80	90
โรงเรียนขนาดเล็ก	1	10	11	1	5	6
รวม	**28**	**352**	**380**	**14**	**177**	**191**

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Likert Scale) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของสมาคมเทคโนโลยีการศึกษานานาชาติ มาตรฐานชาติด้านการใช้เทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา (International Society for Technology in Education) (2018) มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมืองดิจิทัล 2) การกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล 3) การเสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัล 4) การออกแบบเชิงระบบ 5) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .22 - .70 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .88

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ตามแนวคิดของ Argyris and Ransbotham (2016) มีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรครูและนักเรียน และ 3) สื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ระหว่าง .22 - .74 และมีความเชื่อมั่นเท่ากับ .87

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยศึกษาทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ด้วยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือโดยหาค่าอำนาจจำแนก (Item-Total Correlation) และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach’s Alpha Coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ความเชื่อมั่นตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชธานีเพื่อขอความอนุเคราะห์จากสถานศึกษา จากนั้นเก็บข้อมูลด้วยตนเองทั้งในรูปแบบออนไลน์และไปรษณีย์ พร้อมตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

Citation : ปัณณ์ติยา เงางาม, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, และ อัครชัย ทับสกุล. (2569). ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยค่าความถี่และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัล โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. วิเคราะห์ระดับความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation)

5. วิเคราะห์อำนาจพยากรณ์โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.2 สถิติทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย (Research Results)

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ **โดยรวม**

(n=191)

ด้านที่	ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	ด้านการสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมืองดิจิทัล (X_1)	4.41	.50	มาก
2	ด้านการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_2)	4.37	.51	มาก
3	ด้านการเป็นผู้นำที่เสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัล (X_3)	4.46	.50	มาก
4	ด้านการออกแบบเชิงระบบ (X_4)	4.33	.49	มาก
5	ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน (X_5)	4.46	.51	มาก
	รวม	**4.41**	**.47**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = .47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับ มาก เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) การเป็นผู้นำที่เสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัลมีค่าเฉลี่ยในลำดับสูงสุด

Citation : Ngaongam., P., Sompongtham., S., & Tubsakul., A. (2026). Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = .50) รองลงมา คือ 2) ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน ($\bar{X}$ = 4.46, S.D. = .51) 3) ด้านการสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมืองดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.41, S.D. = .50) 4) ด้านการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = .51) และมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 5) ด้านการออกแบบเชิงระบบ ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = .49) ตามลำดับ

2. ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยรวม

(n=191)

ด้านที่	ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ (Y)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	ด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Y_1)	4.45	.44	มาก
2	ด้านการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรครูและนักเรียน (Y_2)	4.35	.31	มาก
3	ด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย (Y_3)	4.07	.47	มาก
	รวม	**4.29**	**.34**	**มาก**

จากตารางที่ 3 พบว่า ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.29, S.D. = .34) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 3 ข้อ เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (Y_1) ($\bar{X}$= 4.45, S.D. = .44) รองลงมา คือ 2) ด้านการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรครูและนักเรียน (Y_2) ($\bar{X}$= 4.35, S.D. = .31) และ 3) ด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย (Y_3) ($\bar{X}$= 4.07, S.D. = .47) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) ของภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ดังตารางที่ 4

Citation : ปัณณ์ติยา เงางาม, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, และ อัครชัย ทับสกุล. (2569). ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

(n=191)

ตัวแปร	X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	Y
X_1	1.000					
X_2	.680**	1.000				
X_3	.782**	.822**	1.000			
X_4	.740**	.790**	.851**	1.000		
X_5	.782**	.822**	1.000**	.851**	1.000	
Y	.711**	.809**	.825**	.789**	.825**	1.000

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient: r) ระหว่างองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีค่าระหว่าง .680 – .851 ขณะที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลกับความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ มีค่าระหว่าง .711 – .825 ซึ่งทุกคู่มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ พบว่าไม่มีคู่ใดมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงเกิน .85 จึงไม่ปรากฏปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระมีความเหมาะสมสำหรับนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในลำดับต่อไป

4. ผลการวิเคราะห์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ที่ดีที่สุด ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Stepwise ดังตารางที่ 5

Citation : Ngaongam., P., Sompongtham., S., & Tubsakul., A. (2026). Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ ด้วยวิธี Stepwise ของภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

(n=191)

ตัวแปรพยากรณ์	B	β	T	P
ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน (X_5)	.244	.367**	4.601	< .001
ด้านการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_2)	.230	.347**	5.085	< .001
ด้านการออกแบบเชิงระบบ (X_4)	.138	.202**	2.728	0.007
R		.862		
R^2		.743		
R^2adj		.739		
SE_{est}		.174		
A		1.602		
F		180.203		
p-value		< .001		

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณด้วยวิธี Stepwise พบว่า ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เรียงลำดับตามสัมประสิทธิ์การกำหนดจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน (X_5) ด้านการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_2) และด้านการออกแบบเชิงระบบ (X_4) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .862 มีค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) = 1.602 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ .174 และมีอำนาจพยากรณ์ (R^2) ได้ร้อยละ 74.30 ทั้งนี้สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 1.602 + 0.244(X_5) + 0.230(X_2) + 0.138(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = 0.367(Z_{X5}) + 0.347(Z_{X2}) + 0.202(Z_{X4})$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากการศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ผู้วิจัยจึงนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มี

Citation : ปัณณ์ติยา เงางาม, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, และ อัครชัย ทับสกุล. (2569). ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการเป็นผู้นำที่เสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบริบทเชิงนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ที่มุ่งเน้นการพัฒนาบุคลากรให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการใช้นวัตกรรมและการพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนลักษณะของผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change Leader) ที่สอดคล้องกับมาตรฐานของ ISTE (2018) ในการกำหนดทิศทางและสนับสนุนการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตาม ด้านการออกแบบเชิงระบบ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งสะท้อนถึงข้อจำกัดในมิติของโครงสร้างพื้นฐาน งบประมาณ และความพร้อมของบุคลากรบางส่วน สอดคล้องกับข้อมูลสารสนเทศที่ระบุว่าอุปกรณ์บางส่วนยังไม่ทันสมัยและงบประมาณด้านเทคโนโลยียังไม่เพียงพอ ผลการศึกษานี้ยังไปในทิศทางเดียวกับงานวิจัยของภูรีรัตน์ สุกใส (2565) ที่พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมืองดิจิทัล โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งพัฒนาความเป็นมืออาชีพของตนเองและบุคลากรอย่างต่อเนื่องโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน ส่งเสริมการเป็นแบบอย่างด้านความรับผิดชอบต่อการใช้ข้อมูลข่าวสาร ผลักดันการใช้กฎหมายและจริยธรรมทางดิจิทัล สร้างความยุติธรรมในการเข้าถึงทรัพยากร และสนับสนุนให้นักเรียนเข้าถึงเทคโนโลยีอย่างเหมาะสม รวมถึงกำหนดนโยบายด้านความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารตระหนักถึงบทบาทในการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองและองค์กร ควบคู่กับการสร้างความตระหนักด้านกฎหมายและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้เกิดการใช้สื่ออย่างปลอดภัยและรับผิดชอบต่อสังคม สอดคล้องกับ กนิษฐิกา พรหมวาทย์ (2566) ที่เน้นการเป็นพลเมืองดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบ และ ณัฏฐณิชา พรปทุมชัยกิจ (2564) ที่กล่าวถึงบทบาทผู้นำในการเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมและการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม รวมถึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของเจษฎา ชวนะไพศาล (2563) ที่พบว่าภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีด้านพลเมืองดิจิทัลอยู่ในระดับมากเช่นกัน

1.2 ด้านการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการพัฒนาวิสัยทัศน์ดิจิทัล มีทักษะในการสื่อสารวิสัยทัศน์อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการบริหาร จัดทำกลยุทธ์ที่เหมาะสม และกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัลได้อย่างชัดเจนและปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารตระหนักถึงบทบาทผู้นำเชิงวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนองค์กร จึงมุ่งปรับการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการกำหนดทิศทางองค์กรอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์ (2564) ที่เน้นการกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ดิจิทัลอย่างรอบด้าน และสอดคล้องกับ กัญญาภัค จูฑพลกุล และทัศนะ ศรีปัตตา (2565) ที่พบว่าผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลอยู่ในระดับมาก ซึ่งสนับสนุนผลการวิจัยครั้งนี้ว่าผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทางและพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ด้านการเป็นผู้นำที่เสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัล โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูใช้เทคโนโลยีเชิงนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ การสนับสนุนบุคลากรใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนางานและความก้าวหน้าในวิชาชีพ และการพัฒนาบุคลากรตามศักยภาพโดยใช้เทคโนโลยีเป็นฐาน ส่วนอีก 3 ข้ออยู่ใน

Citation : Ngaongam., P., Sompongtham., S., & Tubsakul., A. (2026). Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ระดับมาก ได้แก่ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล การเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้วยเทคโนโลยี และการเสริมสร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการประยุกต์ใช้ในรูปแบบนวัตกรรมเพื่อยกระดับการเรียนรู้ ควบคู่กับการสร้างแรงจูงใจและความเชื่อมั่นในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับณัฏฐณิชา พรปทุมชัยกิจ (2564) ที่เน้นการสร้างวัฒนธรรมการใช้เทคโนโลยีในองค์กร และสอดคล้องกับวันซูรัยณา ดอแม (2566) ที่พบว่าการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัลของผู้บริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการออกแบบเชิงระบบ โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการสรรหาและมอบหมายบุคลากรที่มีความสามารถด้านเทคโนโลยี วางแผนปกป้องข้อมูลและความปลอดภัย พัฒนาระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษา วางแผนการใช้เทคโนโลยีให้สอดคล้องกับหลักสูตร ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกและพัฒนาระบบเทคโนโลยีให้มีความเข้มแข็งและบูรณาการเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารจัดการเทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ โดยมองว่าเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพองค์กร จึงให้ความสำคัญกับการวางแผน การพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับเป้าหมายองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของสมาคมเทคโนโลยีการศึกษาระหว่างประเทศ (ISTE) (2018) ที่เน้นการพัฒนาระบบและโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับธณัชนันท์ พรหมแทนสุด (2565) ที่พบว่าด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมภาวะผู้นำทางวิชาการของบุคลากร สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีความโดดเด่นด้านเทคโนโลยี สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านดิจิทัล จัดตั้งทีมนำทางวิชาการ สร้างความร่วมมือกับภาคเอกชน ใช้เครื่องมือสื่อสารเพื่อขยายเครือข่าย และส่งเสริมรูปแบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมของบุคลากร ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของเทคโนโลยีดิจิทัลในการเชื่อมโยงเครือข่ายการเรียนรู้ จึงมุ่งพัฒนาความร่วมมือทั้งภายในและภายนอกองค์กร พร้อมทั้งส่งเสริมการใช้เครื่องมือสื่อสารเพื่อการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับ กนิษฐิกา พรหมวาทย์ (2566) ที่ชี้ให้เห็นบทบาทผู้บริหารในการส่งเสริมเครือข่ายและการมีส่วนร่วมในยุคดิจิทัล ซึ่งสนับสนุนผลการวิจัยครั้งนี้ว่าการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้มีความสำคัญและอยู่ในระดับมาก

2. ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ พบว่าความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการนำเทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือหลักในการยกระดับคุณภาพการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีการกำหนดโครงสร้าง บทบาท และความรับผิดชอบที่ชัดเจนเพื่อให้บุคลากรทำงานได้ตามเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ Albrecht (2003) ที่ระบุว่าองค์กรอัจฉริยะต้องมีวิสัยทัศน์และนโยบายที่ชัดเจนเพื่อให้บุคลากรมีทิศทางเดียวกัน ในส่วนของ ด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยประเด็นที่ปฏิบัติได้น้อยที่สุดคือการจัดสรรคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลให้กับนักเรียน ซึ่งเป็นผลมาจากข้อจำกัดด้านงบประมาณและนโยบายการจัดสรรทรัพยากร สอดคล้องกับแนวคิดของ Argyris and Ransbotham

Citation : ปัณณ์ติยา เงางาม, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, และ อัครชัย ทับสกุล. (2569). ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

(2016) ที่อธิบายว่าโรงเรียนอัจฉริยะต้องอาศัยการบูรณาการด้านการบริหารจัดการ บุคลากร และสื่อเทคโนโลยีเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของชาญวิทย์ ชุมศรี (2564) ที่ศึกษากลยุทธ์การพัฒนาสู่การเป็นโรงเรียนอัจฉริยะในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยพบว่าองค์ประกอบหลักของโรงเรียนอัจฉริยะประกอบด้วย 3 ด้านสำคัญ ได้แก่ 1) ด้านบุคคล 2) ด้านการบริหารจัดการ และ 3) ด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งผลการสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด อีกทั้งผลการนำกลยุทธ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาโรงเรียนอัจฉริยะจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นองค์รวม โดยให้ความสำคัญกับทั้งศักยภาพของบุคลากร ระบบการบริหารจัดการ และความพร้อมด้านเทคโนโลยีควบคู่กัน จึงจะสามารถยกระดับคุณภาพสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทการศึกษาในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิผล

2.1 ด้านการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย พบว่า ผู้บริหารกำหนดแนวทางพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะดิจิทัล กำหนดความรู้และสมรรถนะที่จำเป็นของบุคลากรและผู้เรียน วางวิสัยทัศน์และกรอบการบริหาร กำหนดวิธีประเมินประสิทธิภาพ จัดโครงสร้างและบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน วิเคราะห์ศักยภาพและข้อมูลพื้นฐาน และพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับทักษะดิจิทัล ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารตระหนักถึงบทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลในการยกระดับคุณภาพการศึกษา จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากร การบริหารเชิงระบบ และการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ สอดคล้องกับ Albrecht (2003) ที่เน้นการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางองค์กรอย่างชัดเจน และ Sullivan (2017) ที่ชี้ว่าการบริหารจัดการมีผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา รวมถึงสอดคล้องกับผลการวิจัยของอักษราภัค สิทธิพรรัตมณี (2566) เรื่อง การวิเคราะห์องค์ประกอบการเป็นองค์กรอัจฉริยะของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ที่พบว่าองค์ประกอบการเป็นองค์กรอัจฉริยะของโรงเรียนด้านวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนว่าการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์และการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่ความเป็นองค์กรอัจฉริยะ และช่วยให้สถานศึกษาสามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านการพัฒนาทักษะดิจิทัลสำหรับบุคลากรครูและนักเรียน โดยรวมและรายข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ นักเรียนมีความพร้อมในโลกดิจิทัลและสามารถใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและเรียนรู้ ครูสามารถออกแบบการเรียนรู้และจัดหาทรัพยากรที่เหมาะสม นักเรียนมีทักษะในการสืบค้นและจัดการข้อมูล ครูมีการประเมินและพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้และการคิดวิเคราะห์แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในฐานะกลไกสำคัญของการขับเคลื่อนโรงเรียนอัจฉริยะ โดยมุ่งพัฒนาทั้งสมรรถนะดิจิทัลของครูและศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนควบคู่กัน ส่งผลให้ครูสามารถปรับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับบริบทของยุคดิจิทัล ขณะที่นักเรียนสามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้อย่างเหมาะสม นักเรียนมีความพร้อมในโลกดิจิทัลและสามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ได้ในระดับสูง สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษามีการสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่าง

Citation : Ngaongam., P., Sompongtham., S., & Tubsakul., A. (2026). Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ต่อเนื่อง อีกทั้งครูยังสามารถออกแบบการเรียนรู้และจัดหาทรัพยากรที่เหมาะสมกับ นอกจากนี้ การที่ครูมีการประเมินและพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่อง ยังสะท้อนถึงวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กร ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญขององค์กรอัจฉริยะที่มุ่งเน้นการพัฒนาและปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยยังสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาทักษะดิจิทัลของครูและนักเรียนอาจยังอยู่ในระดับของการใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้มากกว่าการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างนวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ กล่าวคือ นักเรียนสามารถใช้เทคโนโลยีในการสื่อสาร สืบค้น และจัดการข้อมูลได้ดี แต่การพัฒนาทักษะขั้นสูง เช่น การคิดเชิงคำนวณ การสร้างสื่อดิจิทัล การออกแบบนวัตกรรม หรือการใช้เทคโนโลยีเพื่อแก้ปัญหาเชิงซับซ้อน อาจยังต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม ขณะเดียวกัน แม้ครูจะมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนรู้ แต่ความแตกต่างด้านศักยภาพของครูแต่ละคน รวมถึงข้อจำกัดด้านทรัพยากรและอุปกรณ์ดิจิทัล อาจส่งผลต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้เรียนในระยะยาว ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของโรงเรียนอัจฉริยะที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของภาณุพันธุ์ จันทรา และคณะ (2560) ที่ศึกษาความเป็นองค์กรอัจฉริยะของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยพบว่า ความเป็นองค์กรอัจฉริยะของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนว่าการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ และการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นต่อยุคดิจิทัล เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาไปสู่ความเป็นองค์กรอัจฉริยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 ด้านสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมาก 7 ข้อ ได้แก่ การจัดเตรียมระบบอินเทอร์เน็ตและอินทราเน็ตที่มีคุณภาพ การพัฒนาห้องสมุดออนไลน์ การจัดอุปกรณ์สนับสนุนการเรียนรู้ เช่น ระบบภาพและเสียง การจัดหาสื่อและอุปกรณ์ที่เหมาะสม การจัดสรรคอมพิวเตอร์ให้บุคลากร การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และการใช้ซอฟต์แวร์ในการบริหารจัดการ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด คือ การจัดสรรคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลให้กับนักเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและความพร้อมในการจัดหาอุปกรณ์รายบุคคลสำหรับนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ Zhu (2016) ที่เน้นความสำคัญของโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลในการสนับสนุนการจัดการศึกษาและการบริหารจัดการในยุคดิจิทัล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชาญวิทย์ ชุมศรี (2564) ที่ชี้ว่าการพัฒนาโรงเรียนอัจฉริยะจำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยอย่างเป็นระบบ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน การบริหารจัดการ และการสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงจะสามารถพัฒนาสถานศึกษาให้ก้าวสู่ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของภาณุพันธุ์ จันทรา และคณะ (2560) ที่ศึกษาความเป็นองค์กรอัจฉริยะของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 โดยพบว่า ความเป็นองค์กรอัจฉริยะของสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าเทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยสนับสนุนการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษาให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ประเด็นที่น่าสนใจอย่าง

Citation : ปัณณ์ติยา เงางาม, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, และ อัครชัย ทับสกุล. (2569). ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ยิ่งคือ ผลการวิจัยพบว่าภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลสามารถร่วมกันพยากรณ์ความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะได้ร้อยละ 74.30 โดยผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ เมื่อพิจารณาอำนาจพยากรณ์รายด้านโดยเรียงตามลำดับน้ำหนักของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน พบว่าด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน (X_5) มีอำนาจพยากรณ์สูงสุด รองลงมาคือ ด้านการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_2) และด้านการออกแบบเชิงระบบ (X_4) ตามลำดับ ซึ่งด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันมีอำนาจพยากรณ์สูงสุด สะท้อนให้เห็นว่า ในบริบทของการศึกษาในยุคดิจิทัล การพัฒนาโรงเรียนอัจฉริยะไม่สามารถขับเคลื่อนได้ด้วยการบริหารภายในองค์กรเพียงอย่างเดียว แต่ต้องอาศัยความร่วมมือและการเชื่อมโยงระหว่างบุคลากร เครือข่ายทางวิชาชีพ ชุมชน และหน่วยงานภายนอก เพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทรัพยากร เทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะบริบทของสังคมดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โรงเรียนจึงจำเป็นต้องเปิดรับองค์ความรู้ใหม่และสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถปรับตัวและพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนว่าการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันเป็นหัวใจสำคัญของเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Learning Ecosystem) เนื่องจากการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลไม่ได้จำกัดอยู่เพียงภายในห้องเรียนหรือภายในสถานศึกษา แต่เกิดจากการเชื่อมโยงและการเรียนรู้ร่วมกันผ่านเครือข่ายทั้งในรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ผู้บริหารที่สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือได้อย่างเข้มแข็ง จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถเข้าถึงทรัพยากรดิจิทัล แนวปฏิบัติที่ดี และนวัตกรรมทางการศึกษาที่หลากหลาย อีกทั้งยังช่วยลดข้อจำกัดด้านทรัพยากรของสถานศึกษาในพื้นที่ โดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานศึกษา ส่งผลให้การพัฒนาโรงเรียนอัจฉริยะเกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ยังสะท้อนบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนจากผู้บริหารเชิงสั่งการไปสู่ผู้นำการเชื่อมโยง (Connected Leader) ที่สามารถสร้างความร่วมมือ กระตุ้นการมีส่วนร่วม และส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันของทุกภาคส่วนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้และองค์กรอัจฉริยะในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับแนวคิดของ Albrecht (2003) ที่ระบุว่าการมีส่วนร่วม ความร่วมมือ และความรู้สึกเป็นเจ้าของวิสัยทัศน์ร่วมกัน เป็นหัวใจสำคัญขององค์กรอัจฉริยะ ส่วนด้านการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (X_2) ที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะอย่างมีนัยสำคัญ สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารจำเป็นต้องมีความสามารถในการวิเคราะห์บริบทและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี เพื่อกำหนดทิศทางและกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสังคมดิจิทัล การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลที่ชัดเจนช่วยให้บุคลากรสามารถดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน และสามารถขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสิรินาถ คงแก้ว (2566) ที่พบว่าภาวะผู้นำดิจิทัลมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการศึกษา ขณะที่ด้านการออกแบบเชิงระบบ (X_4) ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องอาศัยการบูรณาการองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ บุคลากร เทคโนโลยี และการบริหารจัดการให้เชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ การออกแบบเชิงระบบช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีทิศทาง ลดความซ้ำซ้อน และสามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของเจษฎา สนสุภาพ และคณะ (2564) ที่พบว่าการบริหารจัดการเชิงระบบมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับการพัฒนาสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

Citation : Ngaongam., P., Sompongtham., S., & Tubsakul., A. (2026). Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ความรู้ใหม่ (New Knowledge)

ผลการวิจัยครั้งนี้ก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยชี้ให้เห็นว่า การบริหารจัดการสถานศึกษาในบริบทสังคมดิจิทัลจำเป็นต้องดำเนินการอย่างบูรณาการใน 5 มิติหลัก ได้แก่ (1) การกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล (2) การเสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัล (3) การออกแบบและบริหารจัดการเชิงระบบ (4) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และ (5) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ซึ่งทั้ง 5 มิติดังกล่าวมีความสัมพันธ์เชิงระบบและเกื้อหนุนซึ่งกันและกันในการขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นสถานศึกษาดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ ยังพบว่า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยเชิงกลยุทธ์ที่มีความสำคัญสูงสุด โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีบทบาทเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะดิจิทัลของครูและบุคลากร ควบคู่กับการสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่เอื้อต่อการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ มีจริยธรรม และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเชิงบูรณาการในยุคดิจิทัลที่เน้นคนเป็นศูนย์กลาง (Human-Centered Digital Leadership Model) ซึ่งอธิบายว่าความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลมิได้ขึ้นอยู่กับเทคโนโลยีเพียงอย่างเดียว แต่ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการพัฒนาคน ระบบ และเครือข่ายให้สอดคล้องกันอย่างเป็นองค์รวม โดยสามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 เชิงนโยบาย

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ ในการกำหนดนโยบาย วางแผน และดำเนินการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการจัดโครงการพัฒนาและฝึกอบรมด้านภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลอย่างเป็นระบบ

2) ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์และสถานศึกษาอื่นที่มีบริบทใกล้เคียง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัล โดยการวางแผนและจัดกิจกรรมพัฒนาผู้บริหาร เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (PLC) และการพัฒนาทักษะดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง

1.2 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา

1) ด้านการสนับสนุนความเสมอภาคและการเป็นพลเมืองดิจิทัล ผู้บริหารควรเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง ปลอดภัย และมีจริยธรรม พร้อมทั้งส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีอย่างเท่าเทียม และพัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อของครูและนักเรียน เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในสังคมดิจิทัล

2) ด้านการวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์ดิจิทัล ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้บุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ร่วม และใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสื่อสาร ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

Citation : ปัณณ์ติยา เงางาม, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, และ อัครชัย ทับสกุล. (2569). ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

3) ด้านการเป็นผู้นำที่เสริมสร้างศักยภาพและวัฒนธรรมดิจิทัล ผู้บริหารควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร สนับสนุนการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ รวมถึงสร้างบรรยากาศองค์กรที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลง

4) ด้านการออกแบบเชิงระบบ ผู้บริหารควรวางแผนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี ระบบข้อมูล และความปลอดภัยสารสนเทศอย่างเป็นระบบ ควบคู่กับการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างีประสิทธิภาพ

5) ด้านการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้บริหารควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ และสนับสนุนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะของสถานศึกษาสังกัดอื่น ๆ

2.2 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะโดยใช้ทฤษฎีอื่น ๆ

2.3 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู

เอกสารอ้างอิง (References)

กัญญาภัค จูฑพลกุล, และ ทัศนะ ศรีปัตตา. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครสวรรค์. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, *7*(10), 271–284.

กนิษฐิกา พรหมวาทย์. (2566). *ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มยกกระบัตรอำเภอสามเงา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1* [วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา].

เจษฎา ชวนะไพศาล. (2563). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มสหวิทยาเขตทวารวดี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี* [วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร].

เจษฎา สนสุภาพ และคณะ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 8* (น. 153). วิทยาลัยนครราชสีมา.

ชาญวิทย์ ชุมศรี. (2564). กลยุทธ์การพัฒนาสู่การเป็นโรงเรียนอัจฉริยะในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, *6*(3), 1419–1436.

ณัฏฐณิชา พรปทุมชัยกิจ. (2564). ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, *6*(2), 126–138.

Citation : Ngaongam., P., Sompongtham., S., & Tubsakul., A. (2026). Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

ธณัชนันท์ พรหมแทนสุด. (2565). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, *7*(8), 440–456.

พิสมัย สิมสีพิมพ์. (2558). *ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของรูปแบบองค์กรอัจฉริยะกับคุณภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ* [วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี].

ภัค จูฑพลกุล, และ ทัศนะ ศรีปัตตา. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3. *วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*, *14*(2), 39–52.

ภาณุพันธุ์ จันทรา, และคณะ. (2560). ความเป็นองค์กรอัจฉริยะของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. *สักทอง. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทมส.)*, *23*(1), 24–37.

ภูรีรัตน์ สุกใส. (2565). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษากับความเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดอุตรดิตถ์* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร].

วันซูรัยณา ดอแม. (2566). ภาวะผู้นำด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 1. *วารสารทัศนมิติทางการศึกษา*, *2*(3), 13–20.

ศิริพงษ์ กลั่นไพฑูรย์, และ จิติมา วรรณศรี. (2564). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, *11*(2), 478–481.

สมเกียรติ อินทสิงห์, ชูชีพ พุทธประเสริฐ, ถนัด บุญชัย, และ ชาตรี มณีโกศล. (2567). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียน. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, *13*(1), 448–462.

สิรินาถ คงแก้ว. (2567). ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารกับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1. *วารสารสิรินธรปริทรรศน์*, 25(2). https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jsrc/article/view/274501

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. (2567). *ข้อมูลสารสนเทศ ประจำปีการศึกษา 2567*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. (2567). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 กลุ่มนโยบายและแผน*. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์.

อักษราภัค สิทธิพรรัตนมณี. (2566). *การวิเคราะห์องค์ประกอบการเป็นองค์กรอัจฉริยะของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2* [วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ].

Albrecht, K. (2003). *The power of minds at work: Organizational intelligence in action*. AMACOM.

Argyris, Y. A., & Ransbotham, R. (2016). Knowledge entrepreneurship: Institutionalizing wiki-based knowledge-management processes in competitive and hierarchical organisations. *Journal of Information Technology*, *31*(2), 226–239.

Citation : ปัณณ์ติยา เงางาม, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, และ อัครชัย ทับสกุล. (2569). ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

Best, J. W. (1977). *Research in education* (3rd ed.). Prentice-Hall.

Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Lawrence Erlbaum Associates.International Society for Technology in Education. (2018). *ISTE standards for education leaders*. ISTE. https://iste.org/standards/education-leaders#3-1-equity-and-citizenship-advocate

Meshkani, M., et al. (2012). Analysis of the relationship between ownership change and organizational intelligence. *Interdisciplinary Journal of Contemporary Research*, *3*(10), 764–769.

Sammons, P., Hillman, J., & Mortimore, P. (1995). *Key characteristics of effective schools: A review of school effectiveness research*. International School Effectiveness & Improvement Centre, University of London.

Sullivan, L. (2017). *8 skills every digital leader needs*. https://www.cmswire.com/digital-workplace/8-skills-every-digital-leader-needs/

Zhu. (2016). *The plant cell*. *Journal Description*, 18(9), 102.

Citation : Ngaongam., P., Sompongtham., S., & Tubsakul., A. (2026). Instructional Leadership of School Administrators in the Digital Era Affecting the Organization Regarding Smart School in the Sisamrong Interdisciplinary Group under the Surin Secondary Educational Service Area Office. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591

Citation : ปัณณ์ติยา เงางาม, เจริญวิชญ์ สมพงษ์ธรรม, และ อัครชัย ทับสกุล. (2569). ภาวะผู้นำทางวิชาการยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นโรงเรียนอัจฉริยะ ในสหวิทยาเขต 4 ศรีสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *4*(2), e3591. https://doi.org/10.65205/jasrru.2026.e3591